

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-157/20-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Dijane Vidović, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Gordane Marušić-Babić i mr. sc. Inge Vezmar Barlek, članica vijeća te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom u povodu zahtjeva J. Š., P., kojeg zastupa opunomoćenik J. K., odvjetnik u Z., na sjednici vijeća održanoj 25. travnja 2022.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

1. Podnositelj je podnio zahtjev za ocjenu zakonitosti članka 11. Odluke o komunalnom doprinosu Općine Pakoštane (Službeni glasnik Općine Pakoštane, 5/18.) – dalje: Odluka. Uz zahtjev je dostavio pojedinačnu odluku o određivanju komunalnog doprinosa, utemeljenu na osporenom aktu.

2. Smatra da je osporena odredba Odluke protivna Ustavu Republike Hrvatske i Zakonu o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, 68/18., 110/18. i 32/20.) – dalje: ZKG. Ističe da prebivalište obveznika plaćanja komunalnog doprinosa nije ZKG-om predviđeni kriterij za utvrđivanje visine komunalnog doprinosa, nego je davanje vezano isključivo za građevinu koja se gradi i pada na teret vlasnika građevne čestice, odnosno investitora građevine, a radi izgradnje objekata i uređenja komunalne infrastrukture, slijedom čega prebivalište obveznika plaćanja komunalnog doprinosa nije ZKG-om predviđeni kriterij za određivanje visine komunalnog doprinosa. Poziva se na stajalište iz presude ovoga suda, Usoz-76/15 od 28. listopada 2015. Predlaže ukidanje članka 11. Odluke.

3. Odgovarajućom primjenom članka 32. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21.) – dalje: ZUS, sud je pozvao donositelja Odluke da se očituje o zahtjevu.

4. Donositelj nije udovoljio pozivu suda u ovom predmetu, ali je očitovanje dostavio pročelnik Jedinственog upravnog odjela Općine. Navodi da je Odluka na snazi te da je donesena nakon što je kod ovoga suda proveden postupak ocjene zakonitosti članka 11. Odluke o komunalnom doprinosu (Službeni glasnik Općine Pakoštane, 4/09., 2/10., 3/11. i 4/12.) te presudom poslovni broj: Usoz-150/15-8 od

26. veljače 2016. ukinuta odredba članka 11. stavka 1. i 2. navedene odluke u dijelu koji glasi: „što dokazuje potvrdom nadležnog tijela“ i „što dokazuje potvrdom o prebivalištu izdanu od nadležnog tijela“. Odluka je donesena nakon stupanja na snagu ZKG-a, a uvjeti za djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja komunalnog doprinosa (članak 11. i 12. Odluke) propisani su na isti način kao u odluci nad kojom je provedena ocjena zakonitosti i jedino je, sukladno uputi iz ranije presude, određeno da se prebivalište može dokazivati i drugim dokazima, a ne samo uvjerenjem o prebivalištu. Ističe da ZKG daje ovlasti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave da propiše uvjete i razloge temeljem kojih u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja komunalnog doprinosa i odrediti izvor sredstava iz kojih će se namiriti u takvom slučaju. Navodi i da se u presudi na koju se podnositelj poziva, ne radi o istoj situaciji. Iz sadržaja očitovanja proizlazi da predlaže da se zahtjev odbije.

5. Podnositelj nije odgovorio na navode iz očitovanja.

6. Zahtjev nije osnovan.

7. Osporavanu Odluku donijelo je Općinsko vijeće Općine Pakoštane na sjednici održanoj 28. prosinca 2018. na temelju članka 78. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine,), članaka 29. i 84. Statuta Općine Pakoštane (Službeni glasnik Općine Pakoštane, 2/09., 3/09., 2/13., 1/14., 2/18.). Odluka je stupila na snagu osmi dan od dana njene objave.

8. Osoprena odredba (članak 11.) Odluke glasi:

„Općina Pakoštane će djelomično oslobođiti od plaćanja komunalnog doprinosa po na zahtjev obveznika koji ima prebivalište na području Općine Pakoštane najmanje deset godina računajući unazad od zaprimanja projektno planske dokumentacije za izračun komunalnog doprinosa, o čemu je dužan priložiti odgovarajuće dokaze iz kojih se to može utvrditi (uvjerenje o prebivalištu i druge dokaze bitne za zakonito i pravilno rješavanje upravne stvari) i to za:

- gradnju prve stambene zgrade ili stambeno-poslovne zgrade radi stambenog zbrinjavanja, ili
- za izgrađenu stambenu zgradu ili stambeno-poslovnu zgradu u kojoj je stambeno zbrinut, za koju je ishodovao rješenje o izvedenom stanju, i to u visini od u visini od 90% od obračunate vrijednosti komunalnog doprinosa po odredbi članka 6. ove odluke, i to za cijeli obujam zgrade.

9. Općina Pakoštane će djelomično oslobođiti od plaćanja komunalnog doprinosa na zahtjev obveznika koji je prema Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ishodovao rješenje o izvedenom stanju za nezakonito izgrađenu stambenu ili stambeno-poslovnu zgradu u kojoj se obveznik trajno nastanio o čemu je dužan priložiti odgovarajuće dokaze iz kojih se to može utvrditi (uvjerenje o prebivalištu i druge dokaze bitne za zakonito i pravilno rješavanje upravne stvari), pod uvjetom da su njegovi roditelji ili jedan od roditelja od kojih/kojeg je stekao nezakonito izgrađenu zgradu imali/imaо prebivalište na području Općine Pakoštane najmanje deset godina prije izdavanja rješenje o izvedenom stanju ozakonjene zgrade, o čemu je dužan priložiti odgovarajuće dokaze iz kojih se to može utvrditi (dokaze o stjecanju nekretnine, uvjerenje o prebivalištu i druge dokaze bitne za zakonito i pravilno rješavanje upravne stvari), i to u visini od 90% od obračunate vrijednosti komunalnog doprinosa po odredbi čl. 6. ove odluke, za cijeli obujam zgrade.

10. Ako je pravo na djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa prema odredbama ove odluke iskoristio jedan bračni drug, smatra se da je u toj zgradi stambeno zbrinut i drugi bračni drug, tj. drugi bračni drug ne može koristiti pravo na djelomično oslobađanje plaćanja komunalnog doprinosa prema odredbama ove Odluke za drugu nekretninu.

11. Pravo na djelomično oslobađanje komunalnog doprinosa može se koristiti samo za jednu stambenu ili stambeno-poslovnu zgradu, radi stambenog zbrinjavanja.

12. Izuzev prethodnog stavka, pravo na djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa može se koristiti prema odredbama iz ovog članka, ako se na istoj nekretnini ili nekretninama (ista mikro lokacija), nalazi više stambenih i/ili stambeno-poslovnih zgrada koje se koriste za stalno stanovanje, a za koje je izdano rješenje o izvedenom stanju prema Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama.

13. Općina Pakoštane će djelomično oslobođiti od plaćanja komunalnog doprinosa obveznika - tvrtku koja ima sjedište na području Općine Pakoštane najmanje deset godina, što dokazuje odgovarajućom dokumentacijom, računajući unazad od zaprimanja projektno planske dokumentacije za izračun komunalnog doprinosa, i to za:

- gradnju poslovne zgrade (nestambena zgrada) ili
- za izgrađenu poslovnu zgradu (nestambena zgrada), za koju je ishodovao rješenje o izvedenom stanju unutar stambene ili stambeno-poslovne zone, u visini od u visini od 80% od obračunate vrijednosti komunalnog doprinosa po odredbi članka 6. ove Odluke, i to za cijeli obujam poslovne zgrade.

Ukoliko obveznik koji je koristio pravo na djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa prema odredbama ovog članka, u roku do deset godina od dana izvršnosti rješenja o komunalnom doprinosu, otudi građevinu ili njezin dio, za koju je koristio pravo na djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa, obvezan je Općini Pakoštane bez odgode na dan otuđenja građevine ili dijela građevine, platiti razliku komunalnog doprinosa do punog iznosa iz članka 6. ove Odluke.“

14. Odredbom članka 78. stavak 1. ZKG-a propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu kojom se određuju: 1. zone u jedinici lokalne samouprave za plaćanje komunalnog doprinosa; 2. jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama u jedinici lokalne samouprave; 3. način i rokovi plaćanja komunalnog doprinosa; 4. opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

15. Ovaj sud ocjenjuje da je citirana zakonska odredba valjana osnova za donošenje Odluke, kao i osporene odredbe. Donositelj je postupio u okviru ovlasti koje mu daje ZKG i osporenom odredbom Odluke nije povrijeđen zakon.

16. Iz odredaba ZKG-a, razvidno je da je komunalni doprinos novčano davanje koje je vezano isključivo uz građevinu koja se gradi. Ovo davanje pada na teret vlasnika građevne čestice na kojoj se gradi građevina, odnosno investitora građevine, a radi izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. ZKG daje ovlast predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave da odlukom o komunalnom doprinosu odredi zone, jediničnu vrijednost te način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa. Pri tome ZKG utvrđuje kriterije temeljem kojih se komunalni doprinos

obračunava (u skladu s obujmom građevine koja se gradi odnosno u slučaju uklanjanja građevine ili njezine rekonstrukcije komunalni se doprinos obračunava na razliku u obujmu u odnosu na prijašnju građevinu). Prebivalište obveznika plaćanja komunalnog doprinosa nije ZKG-om predviđeni kriterij za utvrđivanje visine komunalnog doprinosa.

17. Osim što je u odredbi članka 77. stavka 4. ZKG-a zakonodavac propisao oslobođanje od plaćanja komunalnog doprinosa za objekte koji služe nekom aspektu realizacije javnog interesa, odredba članka 78. istoga zakona propisuje da su pitanja uređenja komunalnog doprinosa i komunalne naknade stavljeni u normativnu nadležnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a komunalni doprinos i komunalna naknada su isključivo prihod proračuna jedinice lokalne samouprave. Jedinica lokalne samouprave zakonom je neposredno ovlaštena uređivati mogućnost potpunog i djelomičnog oslobođanja od dužnosti plaćanja komunalnog doprinosa i naknade, i to tako da mogu samostalno propisivati opće uvjete i razloge zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima pojedincima daje pravo na podnošenje zahtjeva za oslobođanje od plaćanja komunalnog doprinosa i komunalne naknade. Ovakvo stajalište izrazio je Ustavni sud Republike Hrvatske u odluci, poslovni broj: U-I-3019/18 i U-I-3337/18 od 30. listopada 2018. od 30. listopada 2018.

18. Neosnovano se podnositelj poziva na stajalište iz presude ovoga suda, Usoz-76/15. U tom predmetu ocijenjena je nezakonitom odredba kojom se određuje jedinična vrijednost komunalnog doprinosa vezano uz prebivalište obveznika plaćanja. Dakle, tu se ne radi o ovlasti predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave da samostalno uredi mogućnost potpunog ili djelomičnog oslobođanja od dužnosti plaćanja komunalnog doprinosa. S druge strane, pravilno se predstavnik donositelja poziva na presudu ovoga suda, poslovni broj: Usoz-150/15, kojom nije ocijenjena nezakonitom ovlast donositelja (predstavničkog tijela iste Općine) da samostalno odredi opće uvjete i razloge zbog kojih će, u pojedinačnim slučajevima, djelomično (ili potpuno) osloboditi od plaćanja komunalnog doprinosa obveznika plaćanja na njegov zahtjev.

19. Trebalo je stoga, sukladno odredbi članka 57. stavak 1. ZUS-a, odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 25. travnja 2022.

Predsjednica vijeća
Dijana Vidović